

Nader onderzoek vleermuizen

Bredasedijk 32 te Bergeijk

Projectgegevens

Rapportnummer : C230289.003/JOJ
Datum rapportage : 18 juli 2024
Versienummer : 1

Nader onderzoek vleermuizen

Bredasedijk 32 te Bergeijk

Opdrachtgever : L. van Gompel Holding B.V., mevrouw L. van Gompel
Kerkstraat 19a
5575 AZ LUYKSGESTEL

Contactpersoon Aelmans Milieu : de heer P.A.M. Heesakkers
Ecologisch medewerker : de heer J.G.A. Timmermans
Datum uitvoering veldwerk : 14 september 2023, 5 oktober 2023, 23 mei 2024,
30 mei 2024 en 24 juni 2024

Opsteller rapportage : de heer J.J. Jager, MSc
Handtekening :

Controle rapportage : de heer P.A.M. Heesakkers
Handtekening :

Rapportstatus : definitief

Aelmans Milieu
is een handelsnaam van Aelmans Milieu Asten B.V.

Koningsplein 18
T +31 (0)493 67 18 18
asten@aelmans.com
www.aelmans.com/milieu

Op onze dienstverlening zijn de algemene voorwaarden van Aelmans Milieu Asten B.V. van toepassing die u vindt op www.aelmans.com. Aelmans Milieu Asten B.V., h.o. Aelmans Milieu, is inschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 17159750.

Dit rapport is opgesteld in opdracht, is vertrouwelijk en mag niet worden gedupliceerd of aan derden openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever. Alleen aan het volledige originele document kunnen rechten worden ontleend door de opdrachtgever. Derden (met uitzondering van bevoegde gezagen) kunnen geen rechten ontleen aan dit rapport.

Aelmans Milieu is niet aansprakelijk voor schade die direct dan wel indirect voortvloeit uit conclusies, aannames en/of aanbevelingen die vermeld staan in dit rapport. Aelmans Milieu is niet aansprakelijk voor mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van dit rapport zelf neemt.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doelstelling.....	3
2	Wettelijk kader	4
2.1	Omgevingswet.....	4
2.2	Zorgplicht.....	4
2.3	Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild	5
2.4	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	5
3	Methode.....	6
4	Resultaten.....	8
5	Conclusie	9
Bijlage 1	Kaartmateriaal	
Bijlage 2	Literatuurlijst	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Bredasedijk 32 te Bergeijk staat een woonhuis wat men voornemens is om te slopen. Uit een eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (Lomans Ecoworks, Quickscan Flora en fauna herontwikkeling Bredasedijk 32 te Bergeijk, kenmerk: 2330, d.d. 10 juli 2023) blijkt dat het woonhuis potentieel geschikte verblijfplaatsen biedt voor gebouwbewonende vleermuis soorten.

L. van Gompel Holding B.V. heeft, aan Aelmans Milieu opdracht gegeven voor het uitvoeren van een quickscan met betrekking tot het voorkomen van nader soortenonderzoek met betrekking tot het voorkomen van vleermuizen ter plaatse van het terrein aan de Bredasedijk 32 te Bergeijk. De contactpersoon namens de opdrachtgever was mevrouw L. van Gompel. De werkzaamheden bij Aelmans Milieu zijn gecoördineerd door de heer P.A.M. Heesakkers.

1.2 Doelstelling

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen de onderzoekslocatie?
- Als er verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn, voor welke soorten, hoeveel individuen en welke functie hebben deze verblijfplaatsen?
- Leiden de werkzaamheden tot een verlies of verstoring van de aanwezige verblijfplaatsen?
- Is een vergunning voor een flora en fauna activiteit noodzakelijk voor het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden?

2 Wettelijk kader

2.1 Omgevingswet

De bescherming van natuurgebieden en van nature in het wild levende dieren of planten is in artikel 4.3. lid 1 onder j, en o en lid 3 onder d van de Omgevingswet opgenomen. De bescherming is gericht op het beschermen en ontwikkelen van de natuur en het in standhouden en herstellen van de biologische diversiteit. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), onderdeel van de Omgevingswet, beschrijft 3 afdelingen met activiteiten waarvoor regelgeving is opgesteld:

1. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (Afdeling 11.1 van het Bal)
2. Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (Afdeling 11.2 van het Bal)
3. Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (Afdeling 11.3 van het Bal)

Onder de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht per activiteiten groep. Volgens de zorgplicht dient men redelijkerwijs de nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken en indien de gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt achterwegen te laten.

2.2 Zorgplicht

Onder artikelen 11.6, 11.27 en 11.116 van het Bal zijn specifieke zorgplichten opgesteld. De zorgplicht geldt voor ieder die een activiteit uitvoert waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat deze nadelige gevolgen kan hebben op in het wild levende dieren, planten, bomen maar ook natuurgebieden. Volgens de zorgplicht dient men redelijkerwijs de nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken en indien de gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt achterwegen te laten. Voornamelijk voor de minder streng beschermde soorten geldt in praktijk dat onnodig doden, verwonden of beschadigen vermeden dient te worden.

Voor flora en fauna- en Natura 2000-activiteiten houdt de zorgplicht in dat voorafgaand aan de activiteit een quickscan flora en fauna wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten, hun leefgebieden en natuurgebieden. Als deze aanwezig zijn kunnen, indien mogelijk op grond van objectieve gegevens, nadelige gevolgen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren, of voor beschermde planten en natuurgebieden. Indien dit niet mogelijk is kunnen de gevolgen met passende maatregelen worden voorkomen. Deze dienen wel gecontroleerd te worden. Indien de maatregelen het beoogde effect niet hebben moeten de werkzaamheden gestaakt worden of, als dit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, moeten passende herstelmaatregelen worden getroffen.

2.3 Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild

Het is verboden om zonder een omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren (art. 5.1 lid 2 onder g, Omgevingswet). Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Vergunningsplichtige gevallen zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (§11.2.2 van het Bal). De wet voorziet ook in de bescherming van de nesten, rustplaatsen en eieren en het verbieden van het opzettelijk verstoren van vogels.
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn (§11.2.3 van het Bal). Hierbij gaat het om de bescherming van de soorten genoemd in deze verdragen, hun voortplantings- of rustplaatsen, en het vernielen van beschermde planten door plukken afsnijden of ontwortelen. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. Beschermingsregime andere soorten. Dit zijn soorten die genoemd zijn in de bijlage IX van het Bal. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers (onderdeel A van de bijlage), hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en vaatplanten (onderdeel B van de bijlage) voorkomend in Nederland (§11.2.4 van het Bal).

De bescherming van vleermuizen en hun verblijfplaatsen valt onder het tweede beschermingsregime.

2.4 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Ecologisch onderzoek valt niet onder een erkenningsregeling, er worden echter wel randvoorwaarden gesteld aan de competenties van de personen die het veldwerk uitvoeren. Door het RVO is een omschrijving opgesteld van een ecologisch deskundige. Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk voldoende aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden;
- kan ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan specifieke maatregelen begeleiden.

De heren J.G.A. Timmermans, P.A.M. Heesakkers voldoen aan de bovengenoemde voorwaarden.

3 Methode

In de reeds uitgevoerde quickscan flora en fauna van Lomans Ecowoks, word de locatie geschikt geacht voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger ruige dwergvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis en franjestaart. Voor de te verwachten vleermuissoorten is gewerkt conform de richtlijnen van het vleermuisprotocol, dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging (versie januari 2021). Voor de vleermuizen zijn in de periode 1 augustus tot 15 oktober 2023 en 15 april tot 15 juli 2024 vijf bezoeken uitgevoerd. Het overzicht van de veldbezoeken staat weergegeven in tabel 1.

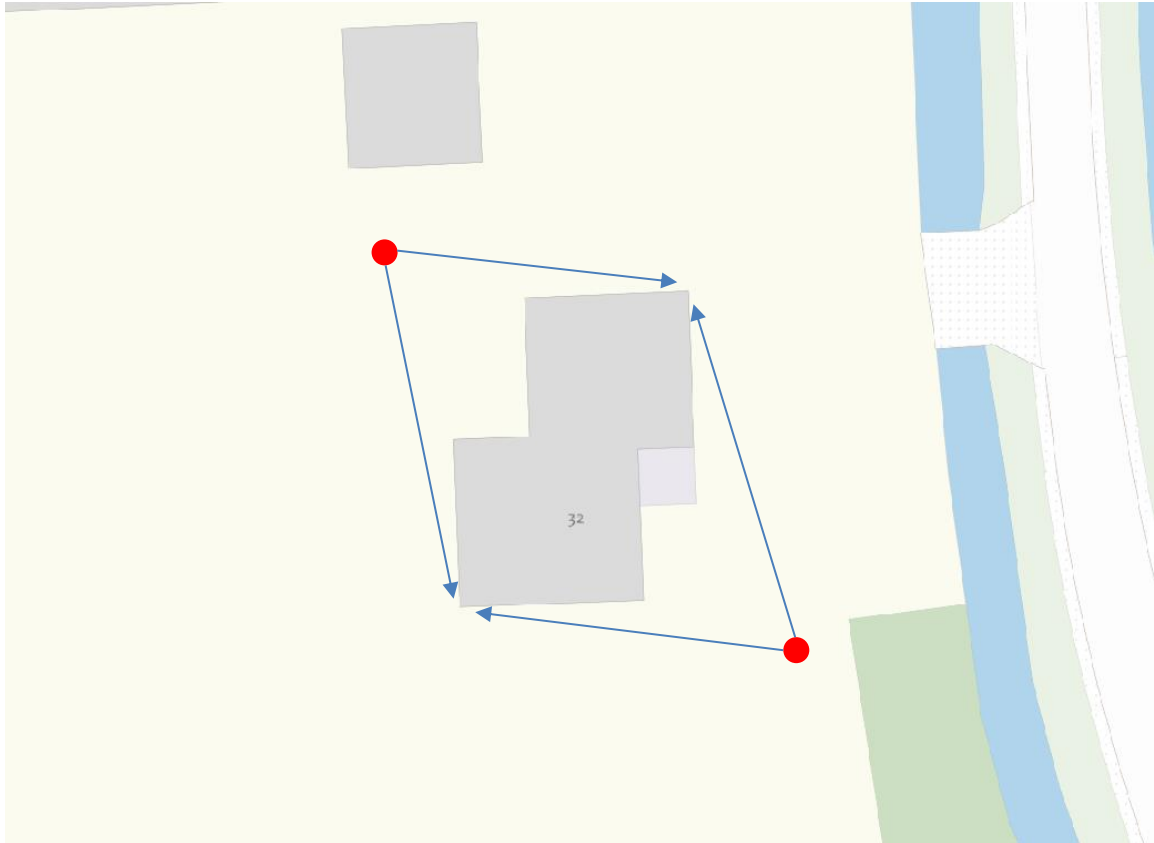
Tabel 1

Overzicht van de veldbezoeken voor vleermuizen

<i>Datum</i>	<i>Type</i>	<i>Tijdsduur</i>	<i>Weer</i>	<i>Temperatuur</i>	<i>Zonsopkomst & –ondergang</i>
13-09-2023	Zomer- en paarverblijf	23:00– 01:00	N 1 bft Droog Onbewolkt	12 C°	19:58
05-10-2023	Zomer- en paarverblijf	19:08 – 21:38	ZW 2bft Droog bewolkt	13 C°	19:08
23-05-2024	Kraam- en zomerverblijf	02:36 – 05:36	ZW 2bft Droog onbewolkt	12 C°	05:36
30-05-2024	Kraam- en zomerverblijf	21:44 – 00:14	W 2 bft Droog Licht bewolkt	12 C°	21:44
24-06-2024	Kraam- en zomerverblijf	21:59 – 00:29	NO 1 bft Droog onbewolkt	17 C°	21:59

Tijdens het veldbezoek zijn door twee veldwerkers de te slopen panden geobserveerd op de aanwezigheid van vleermuizen. Door strategische plaatsen in te nemen en vooraf bepaalde looproutes te volgen zoals aangegeven in figuur 2 was het mogelijk om constant meer dan 75% van de panden te observeren.

Tijdens het veldbezoek werd er naargelang de starttijden gekeken naar vleermuizen die uitvlogen, invlogen of duidelijke binding met het pand hadden. Ook is er tijdens het paarseizoen (najaar) gelet op baltsgeluiden en of er paarverblijven in de te slopen panden aanwezig zijn. Bij een aantal soorten (bijv. de gewone dwergvleermuis) onderhoudt een mannetje een territorium waarin hun paarverblijf ligt. Bij deze soorten vliegt een mannetje rond terwijl deze ook baltsroepen maakt. Hierdoor kan er binding met een pand of boom worden waargenomen waarin waarschijnlijk een paarverblijf is.

Figuur 1: overzicht van de locatie met de positietjes van de twee waarnemers en hun kijkveld aangegeven.

Voor het veldwerk werd er gebruik gemaakt van de Elekon batlogger M2 en de Elekon batscanner. Hiermee worden de ultrasone geluiden van vleermuizen omgezet in hoorbaar geluid. Daarbij is het met de batlogger mogelijk om de geluiden op te nemen en met behulp van software te analyseren. Hierdoor kunnen sommige soorten accurater gedetermineerd worden.

4 Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn er 9 soorten waargenomen binnen de onderzoekslocatie. Deze soorten zijn de gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Van de waargenomen vleermuizen was de gewone dwergvleermuis de meest voorkomende.

Tabel 1:
Vleermuiswaarnemingen per bezoek.

Veldbezoek	Soorten	Aantal	waarneming
1	Gewone dwergvleermuis	18	Overvliegend of foeragerend en enkele baltsgeluiden
	Kleine dwergvleermuis	2	Overvliegend
	Ruige dwergvleermuis	4	Overvliegend
	Laatvlieger	1	Overvliegend en foeragerend
	Watervleermuis	1	Overvliegend
	Ingekorven vleermuis	3	Overvliegend
2	Gewone dwergvleermuis	19	Overvliegend of foeragerend en enkele baltsgeluiden
	Ruige dwergvleermuis	1	Overvliegend
	Laatvlieger	5	Overvliegend en foeragerend
	Rosse vleermuis	1	Overvliegend
	Ingekorven vleermuis	1	Overvliegend
	Gewone grootoorvleermuis	3	Overvliegend
3	Gewone dwergvleermuis	30	Overvliegend of foeragerend
4	Gewone dwergvleermuis	19	Overvliegend of foeragerend
	Laatvlieger	8	Overvliegend en foeragerend
	Gewone grootoorvleermuis	1	Overvliegend
5	Gewone dwergvleermuis	20	Overvliegend of foeragerend
	Ruige dwergvleermuis	1	Overvliegend
	Laatvlieger	1	Overvliegend
	Meervleermuis	1	Overvliegend
	Ingekorven vleermuis	1	Overvliegend
	Rosse vleermuis	2	Overvliegend
	Gewone grootoorvleermuis	1	Overvliegend

Tijdens het onderzoek zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen. Met behulp van opnames is geconfirmeerd dat er baltsgeluiden zijn waargenomen echter is er geen binding met het pand waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken zijn er veel vleermuizen overvliegend waargenomen. Visueel is vastgesteld dat de groenstrook langs de perceelsgrens, haaks op de weg, en de bomenrij langs de Bredasedijk, welke de bebouwde gebieden van Bergeijk en Luyksgestel verbinden met de oostelijk van de locatie gelegen natuurgebieden, worden gebruikt als foerageer- en migratieroute.

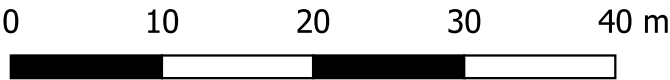
5 Conclusie

Op de onderzoekslocatie zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Hierdoor is er geen sprake van een potentiële overtreding van de Omgevingswet bij de sloop van het woonhuis.

Gezien de onderzoekslocatie naast een migratieroute ligt mag de bomenlaan aan de Bredasedijk en de groenstrook op de perceelsgrens tijdens de donkere uren niet verlicht worden. Geadviseerd wordt om tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen en de bouwlampen in de avond- en schemeruren uit te schakelen of naar beneden

Bijlage 1 Kaartmateriaal

Koningsplein 18
5721 GJ ASTEN
T: 0493 - 671818
E: asten@aelmans.com

Legenda

 onderzoekslocatie

Opdrachtgever	L. van Gompel Holding B.V.				
Onderwerp	Situatietekening				
Locatie	Bredasedijk 32 te Bergeijk				
Projectnummer	C230289				
Datum	18 juli 2024	Tekeningnr:	001		
Getekend	PHE	Schaal	1:500	Formaat	A4

Bijlage 2 Literatuurlijst

- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) – Hoofdstuk 11 (<https://www.omgevingsweb.nl/wp-content/uploads/po-assets/379207.pdf>)
- Bij12 Kennisdocumenten (www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/)
- Vleermuisprotocol versie 2021 (<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/20-vleermuisprotocol?download=812>)
- De zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl)
- Natura 2000 (<https://www.natura2000.nl/>)
- NGB Soortinventarisatieprotocollen (www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen)
- NDFF Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl/)
- Quickscanhulp (www.quickscanhulp.nl)
- Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl)
- Slagboom en Peters (app.slagboomenpeeters.com)
- Waarneming (www.waarneming.nl)